МОНГОЛ УЛСЫН 2009 ОНЫ ЭХНИЙ 10 САРЫН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2009 оны 10 дугаар сарын гүйцэтгэлийн мэдээг нэгтгэн гаргалаа. 2009 оны эхний 10 сарын байдлаар нэгдсэн төсвийн нийт орлогын бүрдүүлэлт 97.4 хувийн биелэлттэй, нийт зарлага 89.8 хувийн биелэлттэй гарч улмаар төсвийн нийт алдагдал 336.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн байгаа нь төлөвлөсөн дүнтэй харьцуулахад 169.2 тэрбум төгрөгөөр төсвийн алдагдал сайжирсан байна. Засгийн газрын зүгээс хямралын эсрэг төлөвлөгөө гарган ажиллаж байгаа бөгөөд энэхүү төлөвлөгөөний хүрээнд эдийн засгийг тогтворжуулах, макро эдийн засгийг тэлэх чиглэлээр Монголбанктай хамтран төсөв, мөнгөний бодлогыг уялдуулах чиглэлээр хамтран ажиллаж байна.Үүний хүрээнд нийтдээ 106.7 орчим тэрбум төгрөгийг ЗГ-аас банкны салбарт үйлдвэрлэлийг дэмжих, барилгын салбар, алт олборлогчдыг дэмжих, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх зэрэг чиглэлээр санхүүжүүлээд байна.

Монгол Улсын Засгийн газар ОУВС-тай байгуулсан хөтөлбөр т заасан~~ийн~~ ~~хүрээнд~~ шалгуур үзүүлэлтүүдээ хангаж ~~байгаа бөгөөд энэхүү хөтөлбөрийн~~ ажилласны –үр нөлөөгөөр бусад харилцагч донор улс орнуудаас ~~зээл, тусламжаар~~ төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэхэд зориулж эхний ~~8~~10 сарын байдлаар ~~199~~206.~~9~~2 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө төвлөрөөд байна.

Нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын байдлыг авч үзвэл:

А. **Нэгдсэн төсвийн орлогын бүрдүүлэлт:**

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого 2009 оны эхний 10 сарын гүйцэтгэлээр 1519.6 тэрбум төгрөгт хүрч, орлогын төлөвлөгөө 40.7 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.6 хувиар дутуу биелж, 2008 оны мөн үеийнхээс 14.4 хувиар буюу 255.3 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Нэгдсэн төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг орлогын төрлөөр авч үзвэл:

ТӨСВИЙН ОРЛОГО	НЭГДСЭН ТӨСӨВ						
	ӨО-ны мөн үеийн	жилийн Төлөв.	2009 ОНЫ 10-Р САР Төлөв.	Гүйцэт.	ХУВЬ (4 : 3)	(4 : 2)	**ӨРҮҮ** (4 - 3)
	1	2	3	4	5	6	7
	(Тэрбум төгрөг)						
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	**1,774.9**	**2,054.5**	**1,560.3**	**1,519.6**	**97.4**	**74.0**	**-40.7**
УРСГАЛ ОРЛОГО	**1,763.0**	**2,030.2**	**1,539.3**	**1,504.3**	**97.7**	**74.1**	**-35.0**
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	**1,563.3**	**1,697.6**	**1,268.5**	**1,247.6**	**98.3**	**73.5**	**-20.9**
Орлогын албан татвар	**655.8**	**451.8**	**321.8**	**379.3**	**117.9**	**84.0**	**57.6**
ААН-ийн орлогын албан татвар	**220.1**	**223.5**	**179.6**	**158.8**	**88.4**	**71.0**	**-20.8**
Хувь хүний орлогын албан татвар	**88.3**	**98.7**	**88.5**	**99.6**	**112.5**	**100.9**	**11.0**
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн татвар	**347.4**	**129.7**	**53.6**	**121.0**	**225.6**	**93.3**	**67.3**
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	**174.0**	**251.6**	**193.6**	**201.5**	**104.1**	**80.1**	**7.9**
Өмчийн татвар	**6.9**	**10.3**	**8.5**	**8.7**	**101.3**	**84.0**	**0.1**
Дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар	**432.1**	**629.3**	**471.9**	**410.0**	**86.9**	**65.2**	**-61.9**
Гадаад худалдааны орлого	**125.9**	**163.2**	**120.4**	**97.3**	**80.9**	**59.6**	**-23.0**
Бусад татвар	**168.7**	**191.5**	**152.4**	**150.8**	**98.9**	**78.8**	**-1.6**
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	**199.7**	**332.6**	**270.8**	**256.7**	**94.8**	**77.2**	**-14.0**
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	**3.4**	**2.4**	**4.3**	**2.5**	**57.5**	**104.4**	**-1.8**
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	**8.5**	**22.0**	**16.8**	**12.8**	**76.6**	**58.3**	**-3.9**

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлогыг бүрдүүлж буй эх үүсвэрээр нь авч үзвэл 82.1 хувь нь татварын орлогоос, 16.9 хувь нь татварын бус орлогоос, 0.8 хувь нь тусламжийн орлогоос, 0.2 хувь нь хөрөнгийн орлогоос тус тус бүрдсэн байна.

Нэгдсэн төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг төсвийн бүрэлдэхүүнээр харуулвал:

ТӨСВИЙН ОРЛОГО	Улсын төсөв		Орон нутгийн төсөв		МУХС		НДС	
	ТӨЛ	ГҮЙ	ТӨЛ	ГҮЙ	ТӨЛ	ГҮЙ	ТӨЛ	ГҮЙ
	(Тэрбум төгрөг)							
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	**1,244.7**	**1,111.5**	**204.6**	**216.4**	**56.4**	**124.2**	**375.1**	**380.0**
УРСГАЛ ОРЛОГО	**1,101.6**	**977.3**	**187.7**	**201.3**	**56.4**	**124.2**	**247.0**	**251.9**
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	**850.4**	**742.2**	**171.0**	**182.9**	**53.6**	**121.0**	**247.0**	**251.9**
Орлогын албан татвар	**179.6**	**158.8**	**88.5**	**99.6**	**53.6**	**121.0**	**0.0**	**0.0**
ААН-ийн орлогын албан татвар	179.6	158.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хувь хүний орлогын албан татвар	0.0	0.0	88.5	99.6	0.0	0.0	0.0	0.0
Зарим үйлдвэрлэгчдэд ногдуулах үнийн өсөлтийн а/татвар	0.0	0.0	0.0	0.0	53.6	121.0	0.0	0.0
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**247.0**	**251.9**
Өмчийн татвар	**0.0**	**0.0**	**8.5**	**8.7**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар	**464.1**	**401.3**	**7.8**	**8.7**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Гадаад худалдааны орлого	**120.4**	**97.3**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Бусад татвар	**86.3**	**84.9**	**66.1**	**65.9**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	**251.3**	**235.1**	**16.7**	**18.5**	**2.8**	**3.2**	**0.0**	**0.0**
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	**0.0**	**0.0**	**4.3**	**2.5**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	**143.1**	**134.2**	**12.6**	**12.6**	**0.0**	**0.0**	**128.1**	**128.1**

- Улсын төсвийн орлого 1111.5 тэрбум төгрөгт хүрч 10.7 хувиар буюу 133.2 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс дутуу биелсэн байна. Үүнд орлогын албан татварын орлого 1~~2~~1.~~0~~6 хувиар буюу ~~16~~20.~~0~~8 тэрбум, дотоодын бараа,үйлчилгээний албан татвар ~~5~~13.~~2~~5 хувиар буюу ~~17~~62.~~3~~5 тэрбум, гадаад худалдааны орлого 1~~3~~9.~~5~~1 хувиар буюу ~~11~~23.~~7~~0 тэрбум, ~~бусад татварын орлого 14.8 хувиар буюу 9.2 тэрбум, ~~татварын бус орлого ~~4~~6.~~2~~5 хувиар буюу ~~8~~16.~~3~~2 тэрбум төгрөгөөр тус тус төлөвлөгөөнөөс дутуу төвлөрсөн нь нөлөөлсөн байна.
- Орон нутгийн төсвийн орлого ~~165~~216.~~2~~4 тэрбум төгрөгт хүрч ~~0~~5.~~2~~8 хувиар буюу ~~0.~~11.~~3~~8 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс илүү төвлөрсөн байна. Орлогын албан татварын орлого ~~4~~12.5 хувиар буюу ~~3~~11.~~3~~0 тэрбум, дотоодын бараа,үйлчилгээний албан татварын орлого 1~~3~~2.~~4~~3 хувиар буюу 1.0 тэрбум, татварын бус орлого 10.3 хувиар 1.7 тэрбум ~~-~~төгрөгөөр тус тус төлөвлөснөөс илүү төвлөрч, бусад татвар ~~6~~0.3 хувиар буюу ~~3~~0.~~1~~2 тэрбум, хөрөнгийн орлого 4~~3~~2.~~9~~5 хувиар буюу 1.~~5~~8 тэрбум төгрөгөөр тасалдсан байна. ~~Өмнөговь аймгийн ашигт малтмал ашигласны төлбөрийн орлого 0.5 тэрбум төгрөгөөр давж биелсэн ч лизенцийн төлбөрийн орлого 1.8 тэрбум төгрөгөөр тасарч улмаар аймгийн нийт дүнгээр 0.7 тэрбум төгр огоор орлого тасарсан байна. ~~Нийслэлийн хувь хүний орлогын албан татварын орлого ~~1~~8.~~4~~4 тэрбум, авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татварын орлого 0.6 тэрбум төгрөгөөр тус тус дав~~сан ч~~ж, газрын төлбөрийн орлого 1.5~~1~~ тэрбум, хөрөнгийн орлого 1.~~5~~9 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу биел~~снээ~~жр, нийт дүнгээр ~~1~~5.~~0~~9 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс ~~дутуу~~давж биелсэн байна. Орхон аймгийн ашигт амлтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн орлого 3.0 тэрбум, өмчийн татварын орлого 0.3 тэрбум төгрөгөөр тус тус давж, хүн амын орлогын албан татварын орлого 0.3 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс дутуу биелж, аймгийн дүнгээр 3.2 тэрбум төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс давж биелсэн байна. Сүхбаатар, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Баян -Өлгий аймгийн орлого харгалзан 0.8, 0.7, 0.6 болон 0.5 тэрбум төгрөгөөр тус тус төлөвлөгөөнөөс давж~~ аймгийн орлого 0.8 тэрбум, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Увс, Ховсгол аймгуудын орлого 0.4 тэрбум тогрогоор тус тус давж~~, ~~Булган,~~Төв аймгийн орлого 0.9 тэрбум, -Булган

аймгийн орлого 0.6 тэрбум, ~~Дорноговь, ~~Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгуудын орлого 0.3 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу биелсэн байна.

- Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн орлогод алтны үнийн өсөлтийн татварын орлого ~~62~~121.~~5~~0 тэрбум төгрөгт хүрч төлөвлөгөөнөөс ~~24~~67.~~5~~3 тэрбум төгрөгөөр илүү төвлөрсөн байна. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 3~~04~~80.~~2~~0 тэрбум төгрөгт хүрч ~~3~~1.~~5~~3 хувиар буюу ~~10~~4.~~3~~9 тэрбум төгрөгөөр орлогын төлөвлөгөөг давуулан биелүүлжээ. Нийгмийн даатгалын санд улсын төсвөөс олгох 1~~07~~28.~~8~~1 тэрбум төгрөгийн татаас, санхүүжилтийг бүрэн олгосон байна.

~~**Нэгдсэн төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг төсвийн бүрэлдэхүүнээр харуулвал:**~~

Б. **Нэгдсэн төсвийн зарлага, санхүүжилт:** Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага 2009 оны эхний ~~8~~ 10 сарын гүйцэтгэлээр ~~1726~~2065.~~3~~6 тэрбум төгрөг, үүнээс улсын төсвийн зарлага 1586~~318~~.~~2~~8 тэрбум төгрөг байхаар төлөвлөгдсөнөөс гүйцэтгэлээр нэгдсэн төсвийн зарлага 1855~~472~~.~~6~~6 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөгдсөн нийт зарлагын 8~~5~~9.~~3~~8 хувийг, улсын төсвийн зарлага 1439~~149~~.~~9~~2 тэрбум төгрөг болж, нийт төлөвлөгдсөн зардлын ~~87~~90.~~2~~7 хувийг тус тус санхүүжүүлсэн байна. Цалин, тэтгэвэр, тэтгэмжийг бүрэн тавьж олгосон бөгөөд халамжийн сангаас хүүхдийн мөнгөний хөтөлбөрт ~~27~~30.~~8~~3 тэрбум төгрөг, шинээр төрсөн хүүхдийн мөнгөн тусламжинд ~~4~~5.~~3~~7 тэрбум төгрөг, алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгох мөнгөн тусламжинд 8.9 тэрбум төгрөг, шинэ гэр бүлд олгох мөнгөн тусламжид 1~~0~~1.~~1~~3 тэрбум төгрөг, ахмад настнуудад үзүүлэх хөнгөлөлт, нэг удаагийн тэтгэмжинд нийт ~~4~~5.5 тэрбум төгрөг, жирэмсэн нярай эхчүүдэд 1~~0~~3.~~4~~8 тэрбум төгрөгийн, ахмад дайчдын орон сууцны дэмжлэгт 3~~,~~.0 тэрбум төгрөгийн халамжийн санхүүжилтийг тус тус олгосон байна.

Нэгдсэн төсвийн нийт урсгал зардлын 1~~3~~2.~~6~~5 хувь буюу 1~~55~~74.~~2~~7 тэрбум төгрөгийг нийгмийн халамжийн сангийн зардал, 36.7 хувь буюу ~~411~~514.~~8~~9 тэрбум төгрөгийг цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, нийтдээ ~~50~~49.~~3~~2 хувь буюу ~~564~~689.~~0~~6 тэрбум төгрөгийг цалин, тэтгэвэр тэтгэмжийн зардал эзэлж байна.~~ Нийт төсөвт зардлын гүйцэтгэл 92,1 хувьтай байгаа хэдий ч төсвийн тодотголоор батлагдсан төсөвт зардал буурсан боловч орон тоог бууруулаагүйгээс цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өр эхний 9 сарын байдлаар 1.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн байгаа нь нилээд анхаарал татаж байна. Мөн нийт төсөвт байгууллагын өр 9,6 тэрбум төгрөгт хүрч байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.8 дахин өссөн байна. Иймд төсвийн ерөнхийлөн захирагчид төсвийн багцын гүйцэтгэлд дүгнэлт хийн өр, авлагаа барагдуулах ажлыг зохион байгуулах шаардлагатай байна.~~

Орон нутгийн төсвийн зарлага ~~154~~200.1 тэрбум төгрөгт хүрч, төлөвлөгдсөн нийт зардлын 9~~2~~1.~~5~~6 хувийг санхүүжүүлсэн байна. Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн зарлага төлөвлөгдсөн зардлын ~~62~~75.~~6~~0 хувь буюу 1~~29~~63.~~3~~9 тэрбум, Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага төлөвлөгдсөн зардлын ~~99~~100.7 хувь буюу ~~288~~364.~~1~~9 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Нэгдсэн төсвийн зарлагын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА	НЭГДСЭН ТӨСӨВ						
	ӨО-ны мон үеийн	жилийн Төлөв.	2009 ОНЫ 2-Р САР Төлөв.	Гүйцэт.	Х У В Ь (4 : 3)	(4 : 2)	ЗӨРҮҮ (4 - 3)
	1	2	3	4	5	6	7
	(Тэрбум төгрөг)						
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**1,401.4**	**2,377.7**	**1,726.3**	**1,472.4**	**85.3**	**61.9**	**-254.0**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**1,088.4**	**1,832.1**	**1,271.6**	**1,121.8**	**88.2**	**61.2**	**-149.8**
Бараа, үйлчилгээний зардал	**612.2**	**931.9**	**660.7**	**608.4**	**92.1**	**65.3**	**-52.3**
Цалин хөлс	339.9	586.6	394.8	377.3	95.6	64.3	-17.5
~~Нийгмийн даатгалын шимтгэл~~	~~29.2~~	~~55.7~~	~~37.5~~	~~34.5~~	~~92.0~~	~~62.0~~	~~-3.0~~
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	272.3	345.3	265.9	231.2	86.9	66.9	-34.8
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	**12.6**	**54.5**	**22.4**	**17.1**	**76.5**	**31.4**	**-5.2**
Татаас ба шилжүүлэг	**463.6**	**845.7**	**588.6**	**496.3**	**84.3**	**58.7**	**-92.3**
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**234.1**	**444.2**	**405.0**	**215.4**	**53.2**	**48.5**	**-189.6**
Дотоод эх үүсвэрээр:	**224.2**	**412.1**	**381.9**	**202.3**	**53.0**	**49.1**	**-179.6**
Гадаад эх үүсвэрээр	**9.9**	**32.0**	**23.1**	**13.1**	**56.9**	**41.0**	**-10.0**
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	**78.9**	**101.4**	**49.7**	**135.1**	**271.9**	**133.3**	**85.4**
УРСГАЛ ТЭНЦЭЛ	**312.5**	**198.0**	**-125.3**	**1.3**	**(1.1)**	**0.7**	**126.6**
НИЙТ ТЭНЦЭЛ	**3.7**	**-323.2**	**-565.0**	**-334.5**	**59.2**	**103.5**	**230.5**

ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА	НЭГДСЭН ТӨСӨВ						
	ӨО-ны мон үеийн	жилийн Төлөв.	2009 ОНЫ 10-Р САР Төлөв.	Гүйцэт.	Х У В Ь (4 : 3)	(4 : 2)	ЗӨРҮҮ (4 - 3)
	1	2	3	4	5	6	7
	(Тэрбум төгрөг)						
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**1,845.7**	**2,377.7**	**2,065.6**	**1,855.6**	**89.8**	**78.0**	**-209.9**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**1,350.3**	**1,832.1**	**1,532.7**	**1,401.5**	**91.4**	**76.5**	**-131.2**
Бараа, үйлчилгээний зардал	**803.1**	**932.0**	**813.5**	**750.7**	**92.3**	**80.6**	**-62.8**
Цалин хөлс	438.4	586.7	490.7	471.2	96.0	80.3	-19.5
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	38.0	55.7	46.6	43.7	93.7	78.4	-3.0
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	364.6	345.3	322.8	279.5	86.6	81.0	-43.3
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	**15.8**	**54.5**	**28.4**	**22.9**	**80.6**	**41.9**	**-5.5**
Татаас ба шилжүүлэг	**531.5**	**845.6**	**690.8**	**627.9**	**90.9**	**74.3**	**-62.9**
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**377.7**	**444.2**	**447.5**	**309.5**	**69.2**	**69.7**	**-138.0**
Дотоод эх үүсвэрээр:	**363.0**	**412.1**	**420.6**	**291.2**	**69.2**	**70.6**	**-129.4**
Гадаад эх үүсвэрээр	**14.7**	**32.0**	**26.9**	**18.3**	**68.1**	**57.3**	**-8.6**
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	**117.7**	**101.4**	**85.3**	**144.6**	**169.5**	**142.7**	**59.3**
УРСГАЛ ТЭНЦЭЛ	**412.7**	**198.0**	**6.6**	**102.8**	**1,566.2**	**51.9**	**96.2**
НИЙТ ТЭНЦЭЛ	**-70.7**	**-323.1**	**-505.2**	**-336.1**	**66.5**	**104.0**	**169.2**

Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл :

Монгол Улсын Засгийн газар 2009 оны ~~8~~ 10 дугаар сарын үйцэтгэлээр олон улсын байгууллага, гадаадын. хандивлагч орнуудаас ~~89~~124.~~4~~0 тэрбум төгрөгтэй тэнцэх хэмжээний төслийн зээлийн хөрөнгийг авч ашиглахаар төлөвлөсөн бөгөөд тайлант хугацаанд ~~57~~71.~~7~~3 тэрбум төгрөгтэй тэнцэх хэмжээний эх үүсвэрийг авч ашигласан гүйцэтгэл гарчээ.

Төсвийн тэнцэл:

Тайлант үед Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн урсгал тэнцэл 102.~~3~~8 тэрбум төгрөгийн ашигтай, нийт тэнцэл 3~~34~~36.~~5~~1 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай, улсын төсвийн урсгал тэнцэл 13~~8~~2.~~3~~4 тэрбум, нийт тэнцэл ~~296~~327.~~5~~7 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарсан байна.

Төсвийн нийт алдагдлыг дараах эхүүсвэрээс санхүүжүүлж урсгал болон хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийг цаг хугацаанд нь бүрэн төлж барагдууллаа.

Үүнд: 1. ~~Монголбанкинд Засгийн газрын бонд гаргаж 60.0 тэрбум төгрөгийн,~~

~~2.~~ МУ-н төсвийн тухай хуулийн хүрээнд Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн эрсдлийн хэсгээс 163.0 тэрбум төгрөгийн,

~~3~~2. Донор болон хандивлагч улс орнуудаас ~~164~~206.~~2~~2 тэрбум төгрөгийн эх үүсвэрүүдийг бүрдүүлсэн байна. ~~9 дүгээр сард Монголбанкинд гаргасан ЗГ -н бондыг мөнгөжүүлэхээр төловлөн ажиллаж байна.~~

~~**Эхний 8 сарын төсвийн гүйцэтгэлд нөлөөлж улмаар жилийн эцсийн гүйцэтгэлд нөлөөлж болох хүчин зүйлүүд:**~~

~~Арилжааны банкинд алт олборлогчүйлдвэрийг дэмжих зорилгоор олгосон ЗГ -н гадаад бондын санхүүжилтээр олгосон 94753,7 сая төгрөгийн дамжуулан зээлдүүлэх зээл нь төсвийн төловлөгдөөгүй зарлага гарсны улмаас жилийн эцэст Сангийн сайдын багцын төсвийн гүйцэтгэл энэ хэмжээгээр хэтрэх~~

~~Валютын ханшийн өсөлтөөс үүдэн валютаар төлбөр тооцоо хийгддэг олон улсын байгууллагын гишүүний татвар, интелсат ройтерсийн төлбөр өндөө багтаж төлөгдөх боломжгүй ор үүсэх нөхцөл бүрдэхээр байна. Энэ асуудал нь ялангуяа Монголын радиотелевизийн интелсатын төлбөр дээр 300,0 орчим сая төгрөгийн ор нэмж үүсэхээр байна.~~

~~**2009 оны хїлээгдэж байгаа гїйцэтгэл**~~

~~Монгол Улсын нэгдсэн тєсвийн нийт тэнцэл 2009 оны эхний 8 сарын гїйцэтгэлээр 334.5 тэрбум тєгрєгийн алдагдалтай тайлагнагдсан бол 2009 оны хїлээгдэж байгаа гїйцэтгэлээр 273.1 тэрбум тєгрєгийн алдагдалтай гарахаар байна.~~

~~2009 оны хїлээгдэж буй гїйцэтгэлийн зарлагыг тооцохлохдоо эхний 8 сарын тєсвийн гїйцэтгэлийн хандлага, урьд онуудын тєсвийн гїйцэтгэлийн жишиг, болон зайлшгїй гарах тодорхой зардлуудыг тусган тооцооллоо~~

~~Нэгдсэн тєсвийн орлогын хїлээгдэж буй гїйцэтгэлийг 2009 эхний 8 сарын орлогын тєлєвлєгєєний биелэлттэй адилхан байхаар тооцооллоо.~~

Ї ЗЇ Ї ЛЭЛТ	НЭГДСЭН ТЄСЄВ		УЛСЫН ТЄСЄВ		ОН ТЄСЄВ		МУХС		НДС	
	2009 ХБГ		2009 ХБГ		2009 ХБГ		2009 ХБГ		2009 ХБГ	
	Төлөв.	ХБГ	Төлөв.	ХБГ	Төлөв.	ХБГ	Төлөв.	ХБГ	Төлөв.	ХБГ
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	2,054.5	2,028.3	1,621.3	1,508.1	227.6	229.6	132.9	175.0	461.6	479.0
УРСГАЛ ОРЛОГО	2,030.2	2,004.4	1,434.0	1,322.0	211.7	214.2	132.9	175.0	315.6	333.1
I. ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,697.6	1,684.7	1,122.1	1,023.2	194.2	195.8	129.7	172.5	315.6	333.1
II. ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	332.6	319.7	311.8	298.8	17.5	18.3	3.3	2.5	0.0	0.0
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	2.4	1.9	0.0	0.0	2.4	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	22.0	22.0	187.4	186.0	13.6	13.6	0.0	0.0	145.9	145.9
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,377.7	2,301.4	1,854.7	1,803.3	230.0	232.2	246.2	224.8	435.5	404.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,832.1	1,691.4	1,464.4	1,353.1	219.4	209.0	104.6	90.3	432.5	402.4
1. Бараа, үйлчилгээний зардал	931.9	930.4	904.0	834.8	75.5	88.6	0.0	0.0	8.1	7.0
1.1. Цалин, өлс	586.6	577.3	535.6	529.8	45.0	42.2	0.0	0.0	6.0	5.3
1.2. Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	55.7	54.3	50.1	49.4	5.0	4.4	0.0	0.0	0.7	0.6
1.3. Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	345.3	353.2	318.3	305.0	25.5	46.4	0.0	0.0	1.4	1.7
3 Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	54.5	53.4	54.5	53.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 Татаас ба урсгал шилжүүлэг	845.7	707.5	505.8	464.9	143.9	120.4	104.6	90.3	424.5	395.4
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	444.2	432.5	289.0	272.7	10.5	23.2	141.6	134.5	3.0	2.1
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	101.4	177.5	101.4	177.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
УРСГАЛ ТЭНЦЭЛ	198.0	313.0	-30.4	-31.1	-7.7	5.2	28.3	84.7	-116.9	-69.3
НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-323.2	-273.1	-233.4	-295.3	-2.4	-2.5	-113.3	-49.8	26.0	74.5

Монгол Улсын төсвийн орлого 93.0 хувийн буюу 113.3 тэрбум төгрөгийн дутуу биелэлттэй, зарлага 97.2 хувийн биелэлттэй буюу 51.4 тэрбум төгрөгийн хэмнэлттэй, урсгал тэнцэл 31.1 тэрбум, нийт тэнцэл 295.3 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарахаар тооцоотой байна. Оны сїїлийн саруудад хөрөнгө оруулалтын гїйцэтгэл ихээхэн хэмжээгээр гардгийг харгалзан улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын зардлын гїйцэтгэлийг 94.4 хувьтай байхаар тооцооллоо. Бараа їйлчилгээний зардлын гїйцэтгэлийг өмнөх жилїїдийн жишигтэй ойролцоо байхаар тооцоолов. Алт олборлогчдыг дэмжих зорилгоор арилжааны банкуудаар дамжуулан зээлдїїлсэн 94.8 тэрбум төгрөгийн зээлийг эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн гїйцэтгэлд оруулж тооцсоны дїнд уг зардал 76.1 тэрбум төгрөгөөр хэтрэхээр тооцоотой байна. Орон нутгийн төсвийн орлого 229.6 тэрбум, зарлага 232.2 тэрбум төгрөгт хїрч орон нутгийн төсвийн нийт тэнцэл 2.5 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай байх тооцоог эхний 8 сарын гїйцэтгэлд тулгуурлан гаргалаа. МУХС-ын орлогыг 172.5 тэрбум байхаар тооцоолж, хөрөнгө оруулалтын зарлагыг 95.0 хувийн гїйцэтгэлтэй, халамжийн зарлага 86.3 хувийн гїйцэтгэлтэй гарч, 49.8 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай байхаар тооцоолж байна. НДС-ын орлогыг 479.0 тэрбум, зарлагыг 404.5 тэрбум төгрөг, 74.5 тэрбум төгрөгийн ашигтай байх тооцоог өмнөх саруудын гїйцэтгэлд тулгуурлан гаргав.

--------oOo-------